

Födelsedags- & namnsdagsbok.

55 A z

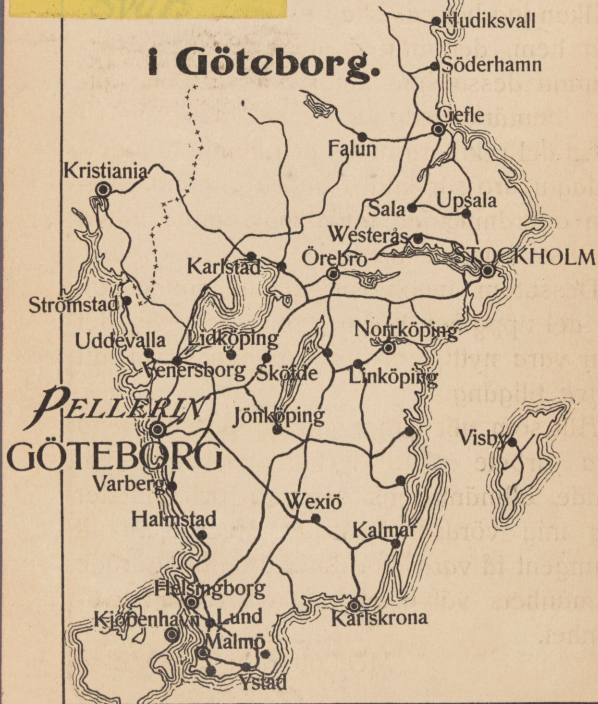

National Library
of Sweden

Kongl. Biblioteket.
STOCKHOLM.

*Polyg
Sane*

er Skandinaviens
och största
abrik?

Göteborg 1 Januari 1905.

Åt

Den Ärade Allmänheten

har jag härmed äran öfverlemna en Minnesbok för FÖDELSE- och NÄMNSDAGAR, hvilken jag hoppas skall blifva välkommen i alla hem, der man är angelägen att hågkomma dessa sina anförwandters och vänners bemärkelsedagar.

En del ryktbara mäns och kvinnors födelsedagar äro särskildt i boken angifna, hvilken anordning jag tänkt mig kunna hafva ett visst intresse med sig.

Dessutom innehåller denna minnesbok en del uppgifter, råd och rön, till hvilka det kan vara nyttigt att i det dagliga lifvet lätt hafva tillgång.

Allt som allt vågar jag hoppas, att detta lilla arbete skall lyckas förvärfva den ärade allmänhetens sympati, och utbeder jag mig vördsammast att äfven sjelf allt framgent få vara innesluten i samma ärade allmänhets välvilliga hågkomst och bevägenhet.

Med utmärkt högaktning

Pellerin.

Göteborg 1 januari 1904

Den Ärade Allmänheten

Det jag följande är en översättning av Minnes-
boken för FÖDELSE- och HÄLSÖRNIS-
läran som hoppas skall bli till nytta för
alla som äro intresserade af hälsö-
rnis läran, och som äro intresserade af att
kunna läsa sina uttöfnings- och för-
ordningar.

En del uttöfnings- och kvinnors födel-
sedans för särskild i öfverordning till-
komma af denna bok till mig som följande

och äro intresserade af att
läsa denna uttöfnings- och kvinnors
läran för att kunna tillämpa den
i sin egen verksamhet och för att
kunna tillämpa den i sin egen verksamhet

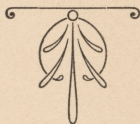
och som äro intresserade af att
kunna tillämpa den i sin egen verksamhet
och för att kunna tillämpa den i sin egen verksamhet
och för att kunna tillämpa den i sin egen verksamhet

och som äro intresserade af att

GÖTEBORG 1904,
HUGO BRUSEWITZ BOKTR.

FÖDELSEDÄGS- &

NÄMNSDÄGSBOK

NYMNSDAGSBOK
FÖR SÄDVS- &

s
G

Januari.

1. *Nyårsdagen*

2. Svea.....

3. Alfred Cicero *107 f. Kr.

4. Rut.....

5. Hanna

6. *Trettondedagen* Gustave Doré *1833

7. August Jonas Alströmer *1685

8. Erland

9. Gunnar

10. Sigurd

11. Hugo

12. Frideborg Erik Gustaf Geijer *1783

13. Knut Gustaf III *1746

14. Felix Z. Topelius *1818

15. Laura I. B. P. Molière *1622

16. Hjalmar C. V. A. Strandberg (Talis Qvalis) *1818

17. Anton B. Franklin *1796

18. Hilda

19. Henrik P. D. A. Atterbom *1790

20. Fabian

21. Agnes OSCAR II *1829

22. Vincent Lord Byron *1788

23. Emilia Ulrika Eleonora *1688

24. Erika Fredr. den Store *1712

25. Paulus

26. Botilda Karl XIV Johan *1764

27. Göte W. A. Mozart *1756. D. F. Strauss *1808

28. *Karl*

29. Valter Em. Svedenborg *1688

30. Gunhild

31. Ivar F. M. Franzén *1772

Februari.

1. Max A. F. Lindblad *1801

2. Kyndelsmässodagen

3. Disa F. Mendelsson-Bartholdy *1809
S. Renström *1794

4. Ansgar * Karl Mikael Bellman *1740

5. Agata J. L. Runeberg *1805. Ole Bull *1810

6. Dorotea

7. Rikard Charles Dickens *1812

8. Berta Jules Verne *1828

9. Fanny Knut Almlöf *1829

10. *Eugenia*

11. Yngve H. Järta *1774

12. Evelina C. R. Darwin *1809

13. Agne Georg v. Rosen *1843

14. Valentin

15. Sigfrid F. Melanchton *1497

16. Julia

17. Alexandra

18. Frida Galilei *1564

19. Gabriella

20. Hulda F. M. A. de Voltaire *1694

21. Hilding G. Washington *1732

22. Martina B. E. Hildebrand *1806

23. Torsten G. F. Händel *1685

24. Mattias

25. Sigvard..... B. E. Malmström *1816

26. Torgny..... Victor Hugo *1802

27. Lage..... *Prins Carl* *1861

28. *Maria*..... R. A. F. de Réaumur *1683

29. —..... G. Rossini *1792

S
G

Mars.

1. Albin Fr. Chopin *1809

2. Ernst A. G. Adlercreutz *1821

3. Gunborg Johan Ihre *1707

4. Adrian

5. Tora Michel Angelo *1475

6. Ebba P. H. Sheridan *1835

7. Otilia

8. Filippa

Sven Nilsson *1787

9. Torbjörn

10. Edla

F. v. Schlegel *1772

11. Edvin

M. I. Crusenstolpe *1795

12. Viktoria

H. Nissen-Saloman *1821

13. Greger Kejsar Josef II *1741

14. Matilda Drottning Josefina *1807

15. Kristofer Ebba Brahe *1596

16. Herbert Bengt Lidner *1759

17. Gertrud H. Ibsen *1828

18. Edvard N. Sahlgren *1701

19. Josef D. Livingstone *1813

20. Joakim C. A. Nicander *1799

21. Bengt Jean Paul *1763

22. Viktor Wilhelm I *1797

23. Gerda
Holger

24. Gabriel Im. Nobel *1801

25. *Marie bebådelsedag*

26. Emanuel

27. Rudolf

J. A. Josephson *1818

28. Malkolm

Prinsessan Märta *1901

29. Jonas

Edv. Bergh *1828

30. Holger

31. Ester

O. Lindblad *1809

April.

1. Harald Otto v. Bismarck *1815

2. Gudmund Karl den store *742

3. Ferdinand Rafael *1483

4. Ambrosius

5. Nanna

6. *Vilhelm*

7. Ingemund

8. Hemming

9. Otto

A. Patti *1843

10. Ingvar

J. Rousseau *1670

11. Ulf

12. Julius

G. Cederström *1845

13. Artur

14. Tiburtius

15. Olivia

16. Patrik

C. A. Mankell *1802

17. Elias

18. Valdemar

J. A. Hazelius *1797

19. Olávus Petri K. B. Wadström *1746

20. Amalia *Prins Erik* *1889

21. Anselm

22. Albertina B, v. Beskow *1796

23. Georg W. Shakspeare *1564

24. Vega Prinsessan Eugenie *1830

25. Markus O. Cromwell *1599

26. Engelbrekt L. Uhland *1787

27. Teresia

28. Ture

29. Tyko G. v. Döbeln *1758

30. Mariana

Maj.

1. Valborg M. Stenbock *1664

2. Filip

3. Göta Karl XV *1826

4. Monika

5. Gotthard Kejs. Eugenie *1826

6. Sigmund A. A. Afzelius *1785

7. Gustafva..... Plato *429 f Kr.

8. Åke..... A. R. Lesage *1668

9. Jonatan..... C. de Geer *1781

10. Esbjörn

11. Märta

12. Charlotta..... Gustaf Wasa *1499

13. Linnea C. v. Linné *1707

14. Halvard G. Fahrenheit *1686

15. Sofia C. V. Böttiger *1807

16. Hilma

17. Rebecka Louise Michaëli *1830

18. Erik

19. Alrik C. P. Wikner *1837

20. *Karolina*.....

21. Konstantin C. G. Adlerbeth *1751

22. Henning Rich. Wagner *1813

23. Desideria Nic. Tessin *1654

24. Ragnvald Drottning Victoria *1819

25. Urban

26. *Vilhelmina*

27. Blenda Dante *1265

28. *Ingeborg* B. S. Ingemann *1789

29. Baltzar B. v. Platen *1766

30. Fritjof Peter d. store *1672

31. Isabella

Juni.

1. Nikodemus
2. Rutger R. v. Ascheberg *1621
3. Ingemar
4. Holmfrid
5. Bo Sokrates *469 f. Kr.
6. *Gustaf* C. A. Wetterbergh (Onkel Adam) *1803

7. Robert Axel Oxenstjerna *1583

8. Salomon

9. Börje Peter d. store *1672

10. Svante

11. Bertil

12. Eskil

13. Aina de Mac Mahon *1808

14. Håkan H. Spegel *1645

15. Justina E. H. Grieg *1843

16. Axel *Kronprins Gustaf* *1858

17. Torborg Carl XII *1682. *Prins Vilhelm* *1884

18. Björn *Prins Gustaf* *1827

19. Germund

20. Flora Jakob de la Gardie *1583

21. Alf

22. Paulina

23. *Adolf* J. Banér *1598

24. *Joh:s Döp:s dag* I. C. Marlborough *1650

25. David..... Gunilla Bjelke *1568,
Prinsessan Margareta *1899

26. Rakel.....

27. Selma.....

28. Leo..... J. J. Rousseau *1712

29. Petrus..... P. P. Rubens *1577

30. Elof..... E. K. Tegnér *1844

Juli.

1. Aron

2. Rosa

G. Klopstock *1724

3. Aurora

Drott. Sofia Magdalena *1746

4. Ulrika

Oscar I *1799, O. Arnoldson *1830

5. Melker

6. Esaias

J. Huss *1373

7. Klas Drott. Lovisa Ulrika *1720

8. Kjell J. de la Fontaine *1621

9. Götilda *DROTTNING SOFIA* *1836

10. Anund J. Calvin *1509

11. Eleonora

12. Herman Julius Caesar *102 f. Kr.

13. Joel

14. Folke

15. Ragnhild

16. Reinhold L. G. Branting *1799

17. Alexis J. A. Söderman *1832

18. *Fredrik* C. G. Starbäck *1828

19. Sara
20. *Margareta* F. Petrarca *1304
21. Johanna
22. Magdalena Katarina Stenbock *1536
23. Emma
24. Kristina Alex. Dumas d. ä. *1803

25. Jakob

26. Jesper

27. Marta

28. Botvid

29. Olof Carl Piper *1647, A. Dumas d. y. *1824

30. Algot J. Sverdrup *1816, Signe Hebbe *1839

31. Elin John Eriksson *1803

Augusti.

1. Per *Prins Eugen *1865*

2. Karin *Prinsessan Ingeborg *1878*

3. Tage

4. Arne

5. Ulrik *Drottning Lovisa *1828*

6. Sixten

7. Arnold *Kronprinsessan Victoria* *1862

8. Sylvia E. Fl.-Carlén *1807, B. E. Fogelberg *1786

9. Roland

10. Lars

11. Susanna

12. Klara

13. Hillevi

14. Ebbe A. Tidemand *1814

15. Stella Elias Fries *1794

16. Brynolf

17. Verner Fredrika Bremer *1801

18. Helena

19. Magnus

20. Bernhard Kristina Nilsson *1843

21. *Josefina*

22. *Henrietta* E. v. Qvanten *1827

23. Signe

24. Bartolomeus

25. *Lovisa*

26. *Östen*

27. *Rolf*

28. *Augustin* Jesper Svedberg *1653

29. *Hans* J. J. Berzelius *1779, O. v. Dalin *1708

30. *Albert*

31. *Arvid* J. A. Sandels *1764

September.

1. Samuel
2. Justus Josefina Wettergrund (Lea) *1830
3. Alfild
4. Moses
5. Adela C. G. Tessin *1695, I. T. Sergel *1740
6. Sakarias

7. Regina H. Schartau *1757

8. Alma C. Snoilsky *1841

9. Augusta Leo Tolstoi *1828

10. Tord M. Mendelssohn *1729

11. Dagny Ulrika Eleonora d. ä. *1656

12. Tyra

13. Ambjörn

14. Ida

15. Sigrid

16. Eufemia

17. Hildegard

P. Fjellstedt *1802

18. Alvar

19. *Fredrika*

20. *Agda*

Alexander d. store *356 f. Kr.

21. *Matteus*

22. *Mauritz*

23. *Tekla*

24. *Gerhard*

25. Signild Ernst Björck *1838

26. Enar

27. *Dagmar*

28. Lennart

29. Mikael Augustin Ehrensvärd *1710

30. Helge

Oktober.

1. Ragnar P. Wieselgren *1800
.....
.....
2. *Ludvig* Gunnar Wennerberg *1817
.....
.....
3. Evald
.....
.....
4. Frans Karl IX *1550
.....
.....
5. Bror Karl VIII Knutsson *1409
.....
.....
6. Jenny Jenny Lind-Goldschmidt *1821
.....
.....

7. Birgitta.....

8. Nils.....Prinsess. Sofia Albertina *1753

9. Ingrid.....G. Verdi *1814

10. Helmer.....M. Munkaczy *1846

11. Erling.....

12. Valfrid.....

13. Teofil

14. Manfred E. J. Stagnelius *1793

15. Hedvig J. O. Wallin *1779

16. Fingal

17. Antoinetta

18. Lukas

19. Tore

20. Kasper

21. Birger Alfr. Nobel *1833

22. Seved Sigurd Ribbing *1816, F. Liszt *1811

23. Sören

24. Evert *Prinsess. Ebba Bernadotte* *1858

25. Inga

26. Amanda H. v. Moltke *1800

27. Sabina

28. Simon T. M. Fries *1832

29. Viola

30. Elsa

31. Edit *Prinsessan Lovisa* *1851

November.

1. Allhelgonadagen

2. Tobias

3. Hubert

4. Nore

5. *Eugen*

6. Gustaf Adolf Kejs. Julianus *331

7. Ingegerd.....

8. Vendela Matilda Langlet *1832, Karl X Gustaf *1622

9. Teodor..... J. S. Turgenjew *1818

10. Martin Luther..... M. Luther *1483

11. Mårten..... *Prins Gustaf Adolf* *1882

12. Konrad

13. Kristian Esaias Tegnér *1782

14. Emil Öhlenschläger *1779, Spinoza *1632

15. Leopold *Prins Oscar* *1859

16. Edmund

17. *Napoleon* Louis de Geer *1818

18. Magnhild N. A. E. Nordenskiöld *1832

19. Elisabet B. Thorvaldsen *1770

20. Pontus

21. Helga

22. Cecilia

23. Klemens C. G. af Leopold *1756, Karl Warburg *1852

24. Gudrun Karl XI *1655

25. Katarina

26. Torkel

27. Estrid And. Celsius *1701

28. Malte Hedv. Charl. Nordenflycht *1718

29. Sune

30. Anders Artur Hazelius *1833

December.

1. *OSCAR*

2. Beata Oscar Dickson *1823

3. Lydia L. Holberg *1684

4. Barbro I. G. Anrep *1821

5. Sven Maria Stuart *1542

6. *Nikolaus* Max Müller *1823

7. Agaton

8. Virginia Elias Sehlstedt *1808, Drottn. Kristina *1626
Björnstjerne Björnson ; *1832

9. Anna Gust. II Adolf *1594, C. D. af Wirsén *1842

10. Malin E. Sue *1804

11. Daniel Julius Kronberg *1850

12. Alexander

13. Lucia Nero *37, Erik XIV *1533

14. Sten

15. Gottfrid Sonja Kovalevski *1853

16. Assar L. van Beethoven *1770

17. Inge

18. Abraham Viktor Rydberg *1829

19. Isak

20. Israel

21. Tomas..... B. Beaconsfield *1805,
*Änkehertiginnan Teresia *1836*

22. Natanael

23. Adam.....

24. Eva Eva Wigström (Ave) *1832

25. *Juldagen*.....

26. Stefan..... C. von Bergen *1838

27. Johannes..... Johan Arndt *1555. L. Pasteur *1822

28. Menlösa barns dag..... Johan Jolin *1818

29. Abel..... Carmen Sylva *1843

30. Set..... Johan Börjesson *1835

31. Sylvester..... B. E. Murillo *1617

Post-underrättelser.

A. Inrikes postförsändelser.

För *lokalbref*, d. v. s. sådant bref, som å postanstalt behandlas utan att fortskaffas med post eller af landtbrefbärare, utgör postbehandlingsafgiften 5 öre för vikt af högst 15 gram, 10 öre för vikt af mer än 15 t. o. m. 125 gram och 15 öre för vikt af mer än 125 t. o. m. 250 gram.

För *annat inrikes bref* utgör postbefordringsafgiften 10 öre för vikt af högst 15 gram, 20 öre för vikt af mer än 15 t. o. m. 125 gram och 30 öre för vikt af mer än 125 t. o. m. 250 gram. Tyngre försändelser taxeras som paket.

För utbekommande af obetaladt eller ofullständigt betaldt bref har mottagaren i regel att erlägga dubbla beloppet af felande befordringsafgift.

Kortbref tillhandahållas dels å 5 öre (för lokalbefordran) och dels å 10 öre.

Brefkort kosta 5 öre stycket. Dubbelt brefkort (med betaldt svar) kostar 10 öre.

Korsbandsförsändelser. För inländsk *tidning, tidskrift* m. m. utgör afgiften 1 öre för hvar vikt af 50 gram eller del däraf, dock minst 4 öre (lokalförsändelse minst 2 öre.) Andra trycksaker och affärshandlingar (högsta vikt 2 kg.) samt varuprof (högsta vikt 350 gr.) kosta 4 öre för 50 gr., dock minst 10 öre för affärshandlingar och 8 öre för varuprof (lokalförsändelse kostar hälften så mycket). Korsbandsförsändelse, för hvilken afgiften ej blifvit till fullo betald af afsändaren, återställes i regel till denne.

Döljes bref eller annan enskild skriftväxling i korsbandsförsändelse, böte afsändaren 5 kr.

Paket befordras för 30 öre, då det väger högst $\frac{1}{2}$ kilogram, för 50 öre, då det väger öfver $\frac{1}{2}$ t. o. m. 1 kg., för 75 öre 1— $\frac{1}{2}$ kg., för 1 kr. $\frac{1}{2}$ —3 kg., för 1 kr. 50 öre 3—5 kg. o. s. v.

Utöfver dessa befordringsafgifter betalas vid inlämnandet:

för *rekommenderad försändelse* (bref, brevkort eller korsbandsförsändelse), hvilken endast mot kvitto utlämnas till adressaten eller dennes befullmäktigade ombud och, om den förkommer, ersättes afsändaren med 50 kronor: 20 öre;

för *assurerad försändelse* (bref eller paket), hvilken af afsändaren åsättes ett visst värde, som honom ersättes, om försändelsen förkommer: 30 öre för värde af högst 500 kronor, 50 öre för värde öfver 500 men ej öfver 1,000 kr.; för värde öfver 1,000 men ej öfver 5,000 kr. erlägges 50 öre för 1,000 kr. med tillägg af 2 öre för hvarje öfverskjutande värde af 100 kr. eller del däraf o. s. v. Önskar afsändare intyg öfver värdeinnehållet i försändelse, som inlämnas, skall han förete förteckning däröfver samt erlägga en afgift af 10 öre;

för *expressförsändelse* hvarå ordet «*Express*» skall tydligt utskrifvas och understrykas: 20 öre utöfver vanliga befordringsafgiften.

för *postförskottsförsändelse* (bref, brevkort, korsbandsförsändelse eller paket), för hvars utbekommande adressaten måste erlägga ett försändelsen åtecknad belopp, som därefter tillhandahålles afsändaren å inlämningspostanstalten: 10 öre, då postförskottet uppgår till högst 5 kronor; 15 öre, då beloppet öfverstiger 5 men ej 25 kr.; 25 öre, då beloppet öfverstiger 25 men ej 50 kr.; 30 öre, då beloppet öfverstiger 50

men ej 100 kr.; 35 öre, om beloppet öfverstiger 100 men ej 250 kr.; samt 40 öre, om beloppet är högre än 250 men ej öfverstiger 500 kr. Postförskotts försändelse kan rekommenderas eller assureras.

Postanvisning kostar 10 öre, då postanvisningsbeloppet är högst 5 kronor; 15 öre, då beloppet öfverstiger 5 men ej 25 kr.; 25 öre, om beloppet öfverstiger 25 men ej 50 kr.; 30 öre, om beloppet öfverstiger 50 men ej 100 kr.; 35 öre, om beloppet öfverstiger 100 men ej 250 kr., samt 40 öre, om beloppet är högre än 250 men ej öfverstiger 500 kr.

Penningar, huru ringa beloppet än må vara, böra aldrig sändas med post annat än i rekommenderad eller assurerad försändelse eller medelst postanvisning.

B. Postförsändelser till utlandet.

För bref till Norge eller Danmark, hvilket i vikt ej öfverstiger 250 gram, betalas enahanda befodringsafgift som för sådant bref till inrikes ort, men väger brefvet öfver 250 gr., betalas 20 öre för hvar vikt af 15 gr. Afgiften för brefkort är 5 öre stycket och för korsbandsförsändelse 5 öre för 50 gr., dock så att för affärshandlingar och varuprof lägsta afgiften är 10 öre. Rekommendation kostar 20 öre. — Till öfriga länder och orter såväl inom som utom Världspostföreningen utgör befodringsafgiften för bref 20 öre för 15 gr., för brefkort 10 öre stycket och för korsbandsförsändelse 5 öre för 50 gr., dock så att lägsta afgiften för affärshandlingar utgör 20 öre och för varuprof 10 öre. Rekommendation kostar 20 öre. — Utförligare uppgifter i afseende å postförsändelser till utlandet kunna erhållas å postanstalterna.

Telegraf-underrättelser.

Ordberäkning. Ord, innehållande flera bokstäfver än femton, räknas som två. Ord, förenade genom bindestreck eller åtskilda genom apostrof, räknas hvartdera såsom särskildt ord. Enstaka stående skriftecken, bokstaf eller siffra samt understrykningstecknet räknas som särskildt ord; skiljetecknen räknas icke. Uti siffertal och bokstafsgrupper svarar hvarje femfald siffror eller bokstäfver, hel eller börjad, mot ett ord; de i talens bildande ingående punkter, kommata och bråkstreck räknas äfven som siffror.

Inom Sverige befordras enkla telegram (= högst 10 ord) mot en afgift af 50 öre med tillägg af 5 öre för hvarje ord utöfver tio. För *il-telegram* erlägges tredubbelt porto;

Vidare-befordran (sättet utsättes *näst före* adressen) från adresstationen kan ske med *a*) vanligt bref à 10 öre; *b*) rekommenderadt à 30 öre; *c*) gångbud t. o. m. $1\frac{1}{2}$ mil, à 20 öre för hvarje påbörjad $\frac{1}{10}$ mil, (minsta afgift dock 50 öre); *d*) ilbud, som alltid begagnas för afstånd öfver $1\frac{1}{2}$ mil, à 40 öre pr $\frac{1}{10}$ mil, full eller börjad (minsta afgift 1 kr.)

»*Svar betaldt*», betecknas med R P, utsättes omedelbart *före* adressen, förutbetalas vid inlämnandet af telegram; dock högst om 30 ord. »*Il-svar betaldt*», betecknas med »R P D».

Kollationering af telegram = fjärdedels afgift, dock minst 25 öre. *Mottagningsbevis* = enkelt telegram.

Till orter utom Sverige taxeras sålunda:
vid *europaisk taxering*:

Danmark, (från svensk station vid Öresund till station vid Öresund), för de 6 första orden 60 öre med tillägg af 5 öre för hvarje efterföljande ord,

Danmark (för öfrigt) och *Norge*: för de 5 första orden 80 öre med tillägg af 10 öre för hvarje efterfölj. ord,

Tyskland: för de 4 första orden 80 öre med tillägg af 15 öre för hvarje efterföljande ord,

nedannämnda orter:

för de *två första* orden det här nedan *framför* det med kursiv utsatta belopp med tillägg för *hvarje efterföljande* ord af det med *kursiv* upptagna, allt i *öre*:

Belgien, Finland, Luxemburg, Nederländerna, Schweiz 80, 15, Frankrike 80, 20, Bosnien-Herzegovina, Italien, Montenegro, Rumänien, Serbien, Österrike-Ungern 90, 20, Spanien, Storbritannien och Britiska Kanalöarna 90, 25, Bulgarien, Öst-Rumilien 100, 25, Gibraltar, Portugal, Algeriet, Europeiska Ryssland och Kaukasus, Tunis 110, 30, Malta, Marocko 130, 40, Grekland (fastlandet samt öarna Eubea och Poros) 140, 45, Grekland (öfriga öarna), Turkiet (europeiska och asiatiska), 150, 50, Azorerna, Kanarie-öarna 200, 75, Tripolis 180, 65, Senegal 340, 145;

vid *utom-europeisk taxering*:

för hvarje ord efter billigaste befordringsvägen och till olika stationer, allt i *öre*: Afrika, Egypten 145 à 230, Madeira 130, Kap Verdöarna 250 à 325, Afrikas västkust 450 à 810, öfriga stationer 345 à 530, Amerika: New-York: City, Brooklyn, och Yonkers 135, öfriga stationer 150, Louisiana: New-Orleans 155, öfriga stationer 175, öfriga stationer i Förenta staterna, Canada samt öarna Bahama och Bermuda 135 à 420, Västindien 290 à 1170, Mexiko och Centralamerika 180 à 510, Sydamerika 375 à 1140, Asien, Persien 110 à 140, Sibirien 125 à 210, Arabien 340 à 395, Britiska Indien 375 à 390, Kina 525, Japan 575, öfriga stationer 330 à 975, Australien 445 à 930.

Telefonunderrättelser.

Lokala telefonsamtal. Abonnent å rikstelefon har rätt till afgiftsfria samtal med öfriga abonnenter hörande under samma centralstation.

Interurbana telefonsamtal äro af följande slag:

vanliga samtal, som förmedlas i den inbördes tur och ordning, hvori de anmäls;

ilsamtal, som med *företrädesrätt* framför vanliga samtal expedieras *snarast möjligt* antingen efter beställningen eller efter visst af rekvirenten uppgifvet klockslag.

Förutbestäldt eller *personligt samtal* 25 öres tillägg. (Beslutadt i Juli 1904).

seriesamtal, som med minst 12 samtal i månaden förmedlas å förutbestämda men alltid samma dagar i veckan och å samma klockslag.

Afgiften för *il-* och *seriesamtal* utgår med dubbla beloppet af den taxa, som är bestämd för vanliga samtal.

Samtalens längd. För lokalt samtal får förbindelseledning i allmänhet ej upptagas längre tid än *6 minuter*. Vid interurbana samtal beräknas afgiften *pr period om 3 minuter*, som blifvit helt eller delvis använd. Ett interurbant samtal får ej pågå längre tid än 2 perioder, om annat samtal är vid denna tids utgång begärtd å linien.

In- o. uttelefonering af telegram. Rikstelefonabonnent är berättigad att, efter derom med vederbörande telegrafstationsföreståndare träffadt aftal, *utan särskild afgift för telefoneringen få alla telegram expedierade pr telefon till och från telegrafstationen*; dock erlägges för hvarje *afgående* telegram till föreståndaren, för räkningshållandet, en afgift af 5 öre jämte 2 procent å beloppet af förskotterade telegramafgifter. Af *ankommande* telegram varder därjämte en utskrift adressaten tillställd.

Järnvägsunderrättelser.

7

Biljettluckorna *stängas* i regel 2 minuter före tågs afgång. — För *barn* under 3 år erlägges ingen afgift. För barn mellan 3 och 12 år betalas half afgift. — Resgods får *afgiftsfritt* medföras till vikt af högst 25 kg. för äldre och 15 kg för barn, som erlagt half afgift.

Tur- och returbiljetter tillhandahållas till pris motsvarande $1\frac{1}{2}$ gång afgiften för enkel, blandadt tågs biljett. Giltighetstiden, minst 4 dagar, är beroende af afstånden.

Kombinerade biljetter för resor i *Sverige, Norge, Danmark* och *Finland* sammansättas och försäljas vid vissa stationer men kunna rekvireras från hvarje station vid de järnvägar, för hvilka kombinerbara kuponger finnas inrättade.

Dylika biljetter för resor till och i *Tyskland, Österrike-Ungern, Rumänien, Schweiz, Belgien, Holland* och *Luxemburg* sammansättas endast vid *Stockholms central, Göteborgs* och *Malmö* stationer men kunna beställas genom hvilken som helst station vid statens och de flesta enskilda järnvägar.

Biljetter sammansättas blott för resor å *minst 600 km.*, och i en och samma biljett kunna förenas kuponger af olika vagnklasser resp. olika ångbåtsplatser. Resan skall upphöra vid *utgångsstationen*.

En kombinerad biljett gäller, afstämplingsdagen inberäknad. *45 dagar*, när sammanlagda längden af de sträckor, biljetten omfattar, utgör *från 600 till fulla 2,000 km.*, samt *60 dagar* när längden *öfverstiger 2,000 km.* Giltighetstiden tilländalöper kl. 12 på natten efter den å biljettens främsta sida angifna sista dag för dess giltighet. Förlängning af giltighetstiden beviljas *under inga förhållanden*.

Barn intill fyllda 4 år, hvilket intager samma plats som medföljande äldre person, befordras fritt. För barn öfver 4 men under 10 år betalas *halft* pris.

Afgiftsfritt medförande af poletteradt resgods till viss vikt är medgifvet *för resor endast inom Sverige, Norge, Danmark och Finland eller endast inom ett eller flera af dessa land.* Å komb. biljetter för resor utom nämnda land medgifves ingen frivikt för resgods.

Kombinerad biljett är personlig och kan ej öfverlåtas.

I *sofvagnar* kan erhållas liggplats mot afgift för 1:a klassens vagn af 5 och för 2:a klassens vagn af 3 kronor pr plats, allt utöfver eljest gällande biljettpris. För resa mellan Stockholm och Trondhjem är afgiften för liggplats 5 kronor i 2:a klassens vagn.

Postsparbanken.

Postsparbanken lämnar tillfälle till förvaltning *under statens garanti* af belopp fr. o. m. 1 kr. t. o. m. 200 kr., tillhörande en och samma insättare. Räntan är 3,6 % för år. Önskar man uttaga penningar från banken, uppsägas de viss tid förut. Insättningarna antecknas i en motbok, och i denna anbringas för hvar gång af posttjänstemannen s. k. kvittenskuponger till lika belopp med det insatta kapitalet. För att tillvarata blifvande insättning i postsparbanken och för att på ett sätt, som ej frestar till förbrukning under tiden, samla äfven mindre belopp än 1 kr. kan man efter hvartannat köpa postsparmärken à 10 öre samt uppfästa dessa å s. k. spar-kort, som erhållas gratis å postanstalterna. När så å kortet blifvit samlade och uppsatta 10 sparmärken, begagnas dylikt kort för kontant mynt vid insättning i banken.

Försäkringar.

Af dylika finnas följande slag: Lif-, kapital-, brand-, sjö-, olycksfall-, glas-, kreaturs- och hagel-försäkring.

Lifförsäkring har till ändamål att efter en försäkrad persons död till efterlevande utbetala ett kapital, å hvilket den försäkrade under sin lifstid betalt en årlig afgift (premie). Lifförsäkring utgör således lämpligaste medel att ersätta den ekonomiska förlust, som uppstår vid en persons död.

Kapitalförsäringen har till ändamål att genom inbetalandet af en bestämd årlig premie till bolag, som lemna sådana försäkringar, tillföra en person ett så eller så stort kapital vid viss uppnådd ålder.

Denna försäkring kan äfven kombineras så, att försäkringstagaren, sedan den bestämda åldern uppnåtts, icke utfår själfva kapitalet, utan i stället, så länge han lever, får lyfta en relativt hög årl. ränta derå, en s. k. *lifränta*.

Brandförsäkrings ändamål är att ersätta all skada eller förlust, som å försäkrad egendom uppstår genom brand, släckning, bergning, åskslag eller explosion af lysgas.

Sjöförsäkring afser att emot förluster på haf och sjö skydda egare af fartyg och varor m. m.

Försäkring mot olycksfall har till ändamål att ersätta en person den förlust i arbetskraft, som uppstår af en genom yttre orsak vållad kroppsskada samt till hans rättsinnehafvare utbetala ersättning, i händelse af dödsfall genom olyckshändelse.

Glasförsäkring ersätter den skada som uppstår å fönster, dörrar, trymåer m. fl. föremål af glas.

Kreatursförsäkring afser skydd mot olycksfall eller sjukdom.

Hagelförsäkring skyddar landtmannen mot förluster å gröda genom hagel.

Hvad sparsamhet kan åstadkomma.

Föräldrar!

Använden i Edra hushåll, i stället för natursmör,
PELLERINS MARGARIN,
 som är bäst, drygast och därför billigast, samt insät-
 ten den sålunda uppkomna prisdifferencen uti spar-
 bank för Edra barns räkning.

Om t. ex. från hvarje barns födelse hvarje vecka för dess
 räkning insättes *endast* Kr. 1.—, tills myndighetsåld-
 dern hinnes, så uppnås genom de insatta medlens
 rântetillväxt, ett samladt kapital af cirka Kr. 1600.—.

Våra Mynt.

Silfver och bronsmynten kallas skiljemynt. Mynt-
 stycke som blifvit väsendtligt skadadt eller vanstäldt,
 gäller icke. 20- eller 10-krona i guld gäller icke när
 den förlorat mer än $\frac{1}{2}$ % af sin vikt, men utlöses
 af statens kassor, om den ej förlorat mer än 2 %.

Silfvermynt gäller icke, när prägeln blifvit otydlig,
 men mottages af statens kassor, så länge med säker-
 het synes, att det blifvit prägladt för rikets räkning.

I saknad af vanliga vikter, kan man vid många
 tillfällen begagna mynten som sådana. En två-krona
 t. ex. väger lika mycket som högsta vigten för ett
 vanligt bref, som skall gå för lägsta portosatsen.

Geografiska uppgifter.

Jordens högsta berg. Mount Everest (Asien) 8,840
 m., Aconcagua (Sydamerika) 7,020 m., Kilima Ndjaro
 (Afrika) 6,000 m., Mount Logan (Nordamerika) 5,900
 m., Montblanc (Europa) 4,810 m., Mauna Kea (Au-
 stralien) 4,210 m. Norges högsta berg äro: Gald-

höpiggen 2,560 m. och Snehættan 2,306 m. Sveriges högsta berg äro: Kebnekaisse 2,136 m. och Sarjektjåkko 2,130 m.

De högst bebodda punkterna på jorden äro: Chachani (Peru) 5,075 m., Thok Djalung (Tibet) 4,980 m. och Montblanc-observatoriet 4,365 m.

Jordes största länder. Följande länder äro ordnade efter deras stortek utan angifvande af ytinnehållet.

Ryska Asien, Kina, Förenta Staterna, Canada, Brasilien, Nya Holland (Australiens fastland), Ryssland med Finland, Argentina, Brittiska Indien, Peru, Egypten, Chile, Sverige-Norge, Kapkolonien (Sydafrika), Österrike-Ungern, Frankrike, Tyskland, Japan, Storbritannien med Irland och Italien.

Sverige är 450,000 kv.-km., Norge 322,200 kv.-km. och Danmark 40,000 kv.-km.

Jordes största städer:

London	med omkring	5 $\frac{1}{2}$	mill. invånare
Newyork	”	3 $\frac{1}{2}$	”
Paris	”	3	”
Berlin	”	2 $\frac{1}{2}$	”
Canton	”	2	”
Wien	”	1 $\frac{1}{2}$	”
Tokio	”	1 $\frac{1}{2}$	”
Chicago	”	1 $\frac{1}{2}$	”
Philadelfia	”	1 $\frac{1}{2}$	”
S:t Petersburg	”	1 $\frac{1}{2}$	”
Peking	”	1	”
Konstantinopel	”	1	”
Kalkutta	”	1	”
Moskwa	”	1	”
Bombay	”	1	”
Rio Janeiro	”	1	”

Metersystemet.

Längdmått.

1 Ny mil	10 km.
1 Kilometer	1000 m.
1 Meter	10 dm.
1 Decimeter	10 cm.
1 Centimeter	10 mm.
1 Millimeter.	

1 Meter	3,3681 fot.
1 Centimeter	3,3681 lin.
1 Ny mil	33,681 fot.
1 Gammal mil	10,689 km.

Rymdmått.

1 Hektoliter	100 l.
1 Liter	10 dl.
1 Deciliter	10 cl.
1 Centiliter	

1 Liter	0,3221 kan.
1 Kanna	2,617 liter
1 Deciliter	3,821 ktum.
1 Kubikfot	26,17 liter

Ytmått.

1 Hektar	100 ar.
1 Ar	100 qvm.
1 Qv. meter	100 qvdm.
1 Qv. decim.	100 qvcm.
1 Qv. centim.	100 qvmm.
1 Kvadratmillimeter.	

1 Qv. meter	11,344 qvfot.
1 Qv. centim.	11,344 qvlin.
1 Ny qvmil	0,875347 g. qvm.
1 G. qvmil	114,2547 qvkm.

Vigtmått.

1 Ton	1000 kg.
1 Kilogram	10 hg.
1 Hektogram	100 gr.
1 Gram.	

1 Ton	23,5225 centn.
1 Kilogram	2,35252 skålp.
1 Centner	42,5076 kg.
1 Skålpund	0,425079 kg.

Romerska siffror.

I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV 1—15; XX 20, XXX 30, XL 40, L 50, LX 60, LXX 70, LXXX 80, XC 90, C 100, CC 200, CCC 300, CD 400, D 500, DC 600, DCC 700, DCCC 800, CM 900, M 1000. MCMV = 1905.

Mynt-tabell.

- Norge och Danmark = Sverige.
 Belgien: Franc = 100 centimes = 72 öre.
 England: Pound Sterling = 20 Shillings = kr. 18,16.
 Frankrike: Franc = 100 centimes = 72 öre.
 Grekland: Drachma = 100 Lepta = 72 öre.
 Holland: Gulden = 100 cents = 1 kr. 51 öre.
 Italien: Lira = 100 centesimo = 72 öre.
 Portugal: Milreis = 1000 reis = 4 kr. 3 öre.
 Ryssland: Rubel, silfver = 100 kopek = kr. 2,92.
 Finland: Mark = 100 Penni = 72 öre.
 Schweiz: Franc = 100 centimes = 72 öre.
 Spanien: Peseta = 100 centimos = 72 öre.
 Turkiet: Piaster, guld = 100 cents = 16 kr.
 Tyskland: Mark = 100 Pfennige = 89 öre.
 Österrike-Ungern: Kronen = 100 Heller = 0,76.
 Förenta Staterna: Dollar = 100 cents = kr. 3,73.
 Japan: Yen = 100 sen. = kr. 3,72.
 Brasilien: Milreis = 1000 reis = kr. 2,03.

Kontant och kredit

Den som vill bli rik bör aldrig taga saker på räkning. Krediten är en frestare. Då man köper på räkning, tager man saker, som man ej drömmer om då man betalar kontant. Den som vill lefva förnöjd bör alltid betala kontant.

Saker, som likväl tagas på räkning t. ex. för hushållet, böra uppskrifvas, jämte dato, i en särskild därtill afsedd bok, så att räkningarne kunna kontrolleras, då de inkomma.

Guld- och Silfverstämplarne.

Bland de stämplar, som efter år 1758 för kontroll åsättas svenska arbeten af guld och silfver äfvensom af tenn, är ock en bokstaf med eller utan efterföljande siffra, hvilken betecknar tillverknings-året.

Dessa årsbokstäfver äro följande:

A 1759	A ₂ 1783	A ₃ 1807	A ₄ 1831	A ₅ 1855	A ₆ 1879
B 1760	B ₂ 1784	B ₃ 1808	B ₄ 1832	B ₅ 1856	B ₆ 1880
C 1761	C ₂ 1785	C ₃ 1809	C ₄ 1833	C ₅ 1857	C ₆ 1881
D 1762	D ₂ 1786	D ₃ 1810	D ₄ 1834	D ₅ 1858	D ₆ 1882
E 1763	E ₂ 1787	E ₃ 1811	E ₄ 1835	E ₅ 1859	E ₆ 1883
F 1764	F ₂ 1788	F ₃ 1812	F ₄ 1836	F ₅ 1860	F ₆ 1884
G 1765	G ₂ 1789	G ₃ 1813	G ₄ 1837	G ₅ 1861	G ₆ 1885
H 1766	H ₂ 1790	H ₃ 1814	H ₄ 1838	H ₅ 1862	H ₆ 1886
I 1767	I ₂ 1791	I ₃ 1815	I ₄ 1839	I ₅ 1863	I ₆ 1887
K 1768	K ₂ 1792	K ₃ 1816	K ₄ 1840	K ₅ 1864	K ₆ 1888
L 1769	L ₂ 1793	L ₃ 1817	L ₄ 1841	L ₅ 1865	L ₆ 1889
M 1770	M ₂ 1794	M ₃ 1818	M ₄ 1842	M ₅ 1866	M ₆ 1890
N 1771	N ₂ 1795	N ₃ 1819	N ₄ 1843	N ₅ 1867	N ₆ 1891
O 1772	O ₂ 1796	O ₃ 1820	O ₄ 1844	O ₅ 1868	O ₆ 1892
P 1773	P ₂ 1797	P ₃ 1821	P ₄ 1845	P ₅ 1869	P ₆ 1893
Q 1774	Q ₂ 1798	Q ₃ 1822	Q ₄ 1846	Q ₅ 1870	Q ₆ 1894
R 1775	R ₂ 1799	R ₃ 1823	R ₄ 1847	R ₅ 1871	R ₆ 1895
S 1776	S ₂ 1800	S ₃ 1824	S ₄ 1848	S ₅ 1872	S ₆ 1896
T 1777	T ₂ 1801	T ₃ 1825	T ₄ 1849	T ₅ 1873	T ₆ 1897
U 1778	U ₂ 1802	U ₃ 1826	U ₄ 1850	U ₅ 1874	U ₆ 1898
V 1779	V ₂ 1803	V ₃ 1827	V ₄ 1851	V ₅ 1875	V ₆ 1899
X 1780	X ₂ 1804	X ₃ 1828	X ₄ 1852	X ₅ 1876	X ₆ 1900
Y 1781	Y ₂ 1805	Y ₃ 1829	Y ₄ 1853	Y ₅ 1877	Y ₆ 1901
Z 1782	Z ₂ 1806	Z ₃ 1830	Z ₄ 1854	Z ₅ 1878	Z ₆ 1902

A₇ 1903

B₇ 1904

C₇ 1905

o. s. v.

När är sålunda t. ex. en med H 3 stämplad silfverask tillverkad? Svar: år 1814.

Det latinska alfabetet användes å arbeten af guld och silfver, det svenska å arbeten af tenn.

Allt svenskt kontrolleradt guld och silfver har 5 stämplor:

Guldsmedens *Namn*-stämpel, *Stads*-stämpeln, *Kontroll*-stämpeln (3 kronor), *Karat*-stämpeln (18 k., 20 k. eller 23 k.) och *Års*-bokstafven.

Sveriges Regenter och deras valspråk.

Från Gustaf Wasa till närvarande tid.

Gustaf I Vasa 1521—1560. All makt är af Gud.

Erik XIV 1560—1568. Gud gifver åt hvem han vill.

Johan III 1568—1592. Gud vår beskyddare.

Sigismund 1592—1599. Gud vår beskyddare,

Carl IX. 1599—1611. Gud min tröst.

Gustaf II Adolf 1611—1632. Ära vare den högste, de sinas tillflykt.

Christina 1632—1654. Vishet är statens grundpelare.

Carl X Gustaf 1654—1660. I Gud min del, Han skall göra det.

Carl XI 1660—1697. Herren vår beskyddare.

Carl XII 1697—1718. Med Guds hjälp.

Ulrica Eleonora 1718—1720. Gud mitt hopp.

Fredrik I 1720—1751. Gud mitt hopp.

Adolf Fredrik 1751—1771. Det allmännas väl är mitt väl.

Gustaf III 1771—1792. Fäderneslandet.

Gustaf IV Adolf 1792—1809. Gud och Folket.

Carl XIII 1809—1818. Folkets väl min högsta lag.

Carl XIV Johan 1818—1844. Folkets kärlek min belöning.

Oscar I 1844—1859. Rätt och sanning.

Carl XV 1859—1872. Land skall med lag byggas

Oscar II 1872— Brödrafolkens väl.

Svenska Statsrådet

den 1 Januari 1905.

Statsminister: H. Exc. *Erik Gustaf Boström*, filos.
hedersdoktor m. m.

Minister för utrikes ärendena: H. Exc. grefve *August
Louis Fersen-Gyldenstolpe*.

Statsråd:

Albrecht Theodor Odelberg, chef för jordbruksde-
partementet.

Adolf Arnold Louis Palander af Vega, chef för sjö-
försvarsdepartementet.

Hjalmar Georg Westring, chef för civildepartementet.

Ossian Berger, chef för justitiedepartementet.

Ernst Fredrik Wilhelm Meyer, chef för finansdeparte-
mentet.

Carl Sebastian von Friesen, chef för ecklesiastikdepar-
tementet.

Otto Wilhelm Virgin, chef för landtförsvarsdepar-
tementet.

Karl Sigfrid Husberg, konsultativt statsråd.

Johan Olof Ramstedt, konsultativt statsråd.

Riksmarskalk:

H. Exc. friherre *Fredrik von Essen*, chef för svenska
hofstaterna.

Svenska akademiens ledamöter.

1. Frih. *Carl Nils Daniel Bildt*, envoyé.
2. *Claes Annerstedt*, universitetsbibliotekarie.
3. *Carl Gustaf Malmström* riksarkivarie.
4. *Claes Herman Rundgren*, biskop i Karlstad.
5. *Knut Fredrik Söderwall*, professor i nordiska språk
vid Lunds universitet.

6. *Hans Olof Hildebrand Hildebrand*, riksantikvarie.
7. *Albert Theodor Gellerstedt*, öfverintendent.
8. *Carl David af Wirsén*, akademiens ständige sekreterare.
9. *Esais Henrik Vilhelm Tegnér*, professor i österländska språk vid Lunds universitet.
10. *Harald Gabriel Hjärne*, professor i historia vid Upsala universitet.
11. *Erik Axel Karlfeldt*, bibliotekarie vid landtbruksakademien.
12. *Magnus Gustaf Retzius*, f. d. professor.
13. *Karl Alfred Melin*, lektor i Stockholm.
14. *Carl Rupert Nyblom*, f. d. professor i estetik och litteraturhistoria vid Upsala universitet.
15. *Axel Gottfrid Leonard Billing*, biskop i Lund.
16. *Erik Georg Waldemar Napoleon Rudin*, f. d. professor i exegetik vid Upsala universitet.
17. *Pehr Jacob von Ehrenheim*, f. d. statsråd, f. d. universitetskansler.
18. *Gustaf Håkan Jordan Ljunggren*, f. d. professor i estetik o. litteraturhistoria vid Lunds univ.

Kyrkliga förhållanden.

Af Europas folkmängd år 1890, utgörande 364 millioner, voro 88 millioner protestanter, 171 mill. romerska katoliker, 90 mill. grekiska katoliker, öfver 7 mill. judar och 7 mill. mohamedaner.

Af Sveriges befolkning tillhöra mer än 99 % den svenska statskyrkan; dock hafva åtskilliga af dem som nominellt äro medlemmar af kyrkan, anslutit sig till främmande tros-samfund. Baptister mer än 40,000, Metodister 20,000, Romerska katoliker 2,000, Judar 3,500.

Svenska Statskyrkan omfattar 2,576 församlingar, fördelade på 1397 pastorat, 186 kontrakt och (från och med 1904) 13 stift.

Kostnaderna för Sveriges undervisningsväsende.

	Statsmedel	Allm. medel	Egna medel	Summa Kr.
Folkskoleväsendet	7,405,542	18,178,963	410,000	25,994,507
Högre undervisning för gossar	4,042,288	400,000	315,000	4,757,288
Högre undervisning för flickor	256,290	178,262	1,173,475	1,608,027
Universitet och enskilda högskolor	1,203,851	88,000	733,312	2,025,163
Tekn. undervisning.....	573,550	375,000	—	948,558
Summa	13,481,521	19,220,227	2,631,787	35,333,535

Vissa mera betydande slag af fabriker och handverk år 1901, enligt "statistisk tidskrift" utgifven af Kungl. statistiska centralbyrån.

	Fabriker		
	Antal	Arbetare	Tillverkningsvärde Kr.
Margarinfabriker	8	346	13,074,739
Mjöl- och grynkvagnar	1,522	4,291	78,988,435
Choklad- & konfektfabr....	50	1,013	5,368,956
Råsockerbruk	17	5,111	45,041,274
Sockerraffinaderier	9	2,689	50,277,392
Tobaksfabriker	195	4,594	16,223,556
Brännvinsbrännerier	137	960	34,508,487
Destilleringsverk	19	190	30,458,553
Maltdrycksbryggerier	601	6,621	35,063,070
Bomullsspinnerier	29	5,440	19,204,709
Ullspinnerier	149	3,073	19,516,619
Bomullsväfverier	44	5,825	19,983,963
Ylleväfverier	110	7,289	28,124,859
Triå- och strumpfabriker ..	58	3,198	7,052,512
Garfverier och sämskfabr..	505	2,326	12,064,970
Sko- och skonåtlingsfabr..	43	3,378	12,134,752
Gummivarufabriker	7	1,058	4,971,008
Sågverk och hyflerier	1,175	42,407	138,729,047
Snickeri- och möbelfabriker	347	9,435	18,518,829
Trämassefabriker	124	7,400	36,099,013
Tunnbinderier o. drittelfabr.	30	421	867,599
Tändsticksfabriker.....	20	6,379	10,218,455
Pappersbruk och pappfabr.	65	6,078	24,940,263
Bokbinderier	61	1,247	2,857,603
Stenbrott och stenhuggerier	229	11,646	11,216,982
Järn- och stålvarufabr. samt gjuterier.....	572	17,374	51,320,330
Andra metallvarufabriker...	292	4,135	15,212,657
Skeppsv., dockor & båtbygg.	76	5,214	11,261,150
Mekaniska verkstäder	366	19,797	52,708,523
Boktryckerier	314	5,284	12,064,013
Lito- o. kemigr. anstalter...	32	1,570	2,517,553

Folkmängden i Sveriges städer.

	1882	1902
Stockholm	285,325	305,190
Göteborg	81,203	133,625
Malmö	40,469	64,653
Norrköping	27,496	42,033
Gäfle	19,001	30,540
Helsingborg	12,479	25,667
Karlskrona	18,695	25,442
Upsala	16,854	23,803
Örebro	12,136	23,500
Jönköping	17,875	23,151
Lund	14,402	17,141
Borås	5,106	16,383
Halmstad	8,700	15,903
Sundsvall	9,282	15,671
Landskrona	10,221	14,846
Linköping	9,406	14,793
Eskilstuna	8,524	13,622
Kalmar	11,325	13,256
Karlstad	7,798	12,807
Västerås	6,298	12,592
Söderhamn	8,319	11,460
Kristianstad	9,397	10,514
Falun	7,427	10,478
Uddevalla	7,173	10,172
Ystad	7,093	10,044
Luleå	3,159	9,406
Västervik	6,438	8,734
Visby	6,765	8,620

	1882	1902
Södertelje	3,582	8,551
Hernösand	5,577	8,246
Nyköping	5,034	7,681
Växiö	5,354	7,528
Oskarshamn	5,446	7,360
Karlshamn	6,490	7,106
Kristinehamn	5,072	7,050
Sala	4,872	7,043
Östersund	3,407	7,023
Vänersborg	5,229	6,836
Varberg	3,167	6,253
Lidköping	4,780	5,500
Arboga	3,847	5,217
Sköfde	3,651	4,946
Hudiksvall	4,236	4,852
Köping	3,152	4,694
Skara	3,261	4,630
Enköping	2,715	4,395
Umeå	2,814	4,373
Mariestad	2,725	3,853
Eksjö	2,920	3,840
Filipstad	2,930	3,724
Åmål	2,483	3,565
Alingsås	2,466	3,500
Norrtälje	1,982	3,398
Lysekil	—	3,284
Falköping	2,630	3,237
Ronneby	1,835	3,197
Engelholm	2,144	3,129
Trelleborg	2,245	3,048
Motala	2,055	2,944

	1882	1902
Strömstad	2,358	2,866
Örnsköldsvik	—	—
Piteå	2,396	2,729
Falkenberg	1,680	2,702
Strängnäs	1,612	2,702
Vadstena	2,379	2,428
Vimmerby	1,962	2,274
Sölvesborg	1,581	2,151
Vaxholm	1,399	2,147
Simrishamn	1,948	2,050
Lindesberg	1,554	2,049
Söderköping	1,848	1,917
Hedemora	1,343	1,890
Torshälla	993	1,809
Laholm	1,447	1,799
Askersund	1,574	1,764
Hjo	1,359	1,752
Nora	1,481	1,658
Marstrand	1,268	1,596
Ulricehamn	1,226	1,520
Skeninge	1,488	1,353
Skellefteå	960	1,349
Haparanda	1,132	1,336
Kongelf	1,002	1,201
Kungsbacka	691	1,001
Trosa	565	797
Östhammar	637	790
Skanör	765	643
Sigtuna	568	540
Falsterbo	357	280

Tabell, utvisande de månader (betecknade med ☞), när
vissa fisksorter äro bäst.

	Januari	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
Abborre, gös	☞	☞	☞	☞				☞	☞	☞	☞	☞
Braxen								☞	☞			
Gädda	☞	☞	☞	☞			☞		☞	☞	☞	☞
Helgellun- dia	☞							☞	☞	☞	☞	☞
Horngädda								☞	☞			
Hummer										☞	☞	
Hvitling	☞	☞	☞	☞	☞					☞	☞	☞
Kolja	☞	☞	☞						☞	☞	☞	☞
Lake									☞	☞	☞	☞
Lax, lax- öring			☞	☞	☞	☞	☞					
Långa	☞	☞	☞	☞						☞	☞	☞
Makrill					☞				☞	☞	☞	
Piggvar	☞	☞	☞	☞						☞	☞	☞
Rödspotta	☞	☞	☞	☞			☞	☞	☞	☞	☞	☞
Sik			☞	☞	☞	☞	☞					
Sill							☞	☞	☞	☞		
Slätvar	☞	☞	☞	☞						☞	☞	☞
Torsk	☞	☞	☞	☞						☞	☞	☞
Tunga	☞	☞	☞	☞	☞					☞	☞	☞
Ål									☞	☞	☞	

Fågel och skogsvildt.

Köttet af fågel och skogsvildt har finare trådar och är fastare än nötboskapens, välsmakande samt i flesta fall lättsmält.

Vid uppköp är af vikt att kunna bedömma djurets ålder, emedan gammal fågel har ett hårdt, segt, torrt och smaklöst kött. *Ung* fågel igenkännes på att näbbet är mjukt och böjligt, skinnen hvitt och fint, benen lätt brytbara.

Köttet af unga *höns* är särdeles lättsmält och smakligt. Dock få de ej vara yngre än fyra månader, 2 års gamla lämpa sig bäst till stekning, äldre höns endast till soppa.

Gäss, ankor och kalkoner äro bäst 6 mån. gamla. Böra slaktas 2 à 3 dagar innan de anrättas.

Köttet af vildfågel, *rapphöns, tjäder, orre, järpe* och *ripa* är smakligast och bäst, då fåglarne äro unga. För att pröfva åldern på dessa rycker man ut en fjäder, är pännan mjuk och ännu fylld med blod, är fågeln nyss fullfjädrad och köttet då smakligast. Ju hårdare pännor och ju vackrare fjäderbeklädnad, desto äldre fågel. Bevis på att fågeln nyss är skjuten är, att fågeln har klara, ej insjunkna ögon. All skogsfågel måste hänga 2 à 6 dagar innan den anrättas.

Haren är smakligast från September till Januari. En *ung* hare lämnar bland allt vildt den finaste och mest lättsmälta stek. Hos unga harar bildar huden ett löst veck mellan öronen. Hvarje hare bör ha ett tydligt skottsår som bevis att den ej blifvit fångad med snara eller förgiftad.

Grönsaker och rotfrukter.

För att vår kropp skall bibehållas frisk, måste i födan ingå grönsaker eller rotfrukter. I synnerhet äro färska grönsaker genom sin rikedom på salter och syror etc. viktigt tillägg till den dagliga matordningen, då dessa motverka de skadliga följderna af för mycket animalisk föda.

Med grönsaker förstå vi alla de växter, som helt eller delvis äro ätliga och hvilka innehålla antingen stärkelse eller ägghvita eller bådadera.

De växter hvilka innehålla båda dessa näringsämnen, samt kunna förvaras under vintern, äro särskildt värdefulla.

Största ägghvitehalt hafva sockerärterna, (6%) den minsta morot och gurka.

Alla grönsaker äro fattiga på fett, och att tillsätta smör eller *margarin* vid beredningen kan således vara att tillråda äfven af andra skäl än för smakens skull.

Till de värdefullaste grönsakerna höra lökarna.

De stå i näringsvärde högre än till och med rofvorna. Löken borde hos oss odlas och förtäras långt allmännare än hvad fallet är.

Lök, hvitkål, rofvor och potatis förvaras ganska lätt öfver vintern utan vidare försigtighetsmått.

Ville vi hämta vår föda endast ur växtriket skulle vi tvingas att förtära en mycket större mängd för att skaffa oss vårt nödiga behof af ägghvita.

På grund af undersökning måste en blandad föda, hämtad ur både djur- och växtriket, vara att tillråda, men från djurriket borde vi ej hämta mer än $\frac{1}{3}$ af det dagliga förrådet, detta både af sparsamhets- och hälsoskäl.

Själfdeklaration.

Den genom förordningen d. 21 Juni 1902 införda skyldigheten till *själfdeklaration* innebär plikt för de skattskyldiga att till ledning vid inkomsttaxeringen meddela upplysningar angående sina inkomstförhållanden.

Skyldig att afgifva själfdeklaration är:

1. Den som nästföregående år taxerats för 2,000 kronors inkomst, vare sig taxeringen gällt bevilling eller inkomstskatt.
2. Den som nästföregående år taxerats för mindre belopp än 2,000 kr., såvidt i den taxerade inkomsten ingått minst 1,000 kr. inkomst af fast egendom eller af kapital.
3. Den som nästföregående år *åtnjutit* minst 2,000 kr. inkomst, däri inberäknad inkomst af fast egendom och utdelning å aktier.
4. Den som nästföregående år åtnjutit minst 1,000 kr. inkomst af fast egendom eller af kapital, af båda slagen sammanlagdt eller af ettdera.

Deklarationsplikten är icke uppfylld allenast genom att i en summa angifva den sammanlagda inkomsten, i densamma skall ock angifvas af hvilka olika slag inkomsten varit och huru stort belopp af hvarje särskildt slag.

Goda råd och rön.

Flaskor och karaffiner blifva kristallklara, om de rengöras på följande sätt: Fyll dem med filtrerpapper och litet sand, slå på så mycket vatten, att det vid skakningen bildas en tunn massa. Skaka duktigt och spola efteråt noga med rent vatten.

Bästa putsmedel för messing är kärnmjök. $\frac{1}{2}$ liter kärnmjök tillsättes med en matsked salt och uppvärms. Messingsföremålen skuras lätt härmed. Intet medel hjälper som detta och de värsta fläckar försvinna efter kort tid.

Knifvar, saxar o. d. skyddas för rost genom att ingnidas med parrafinolja.

Oljefläckar på hvitt tyg gnidas bort med en i kloform doppad yllepapp.

Rostfläckar å linnepersedlar behandlas med citronsaft, som man upphettat till kokning.

Chokoladfläckar försvinna genast, om man så fort som möjligt lägger persedeln i kallt vatten och tvättar ur den utan tvål. Använd aldrig för dessa fläckar varmt tvålsvatten.

Frukt- och rödvinsfläckar aflägsnas med en blandning af pulveriserad svafvel och pottaska. Fläckarna väts, ingnidas med pulvret och tvättas sedan i rent vatten.

Fläckar af vagnsmörja och tjära ingnidas med smör eller margarin och borttvättas i hett vatten, och *kådfläckar* med en i renad terpentindoppad yllepapp.

Kaffe-fläckar skola, innan de torka in, aflägsnas med kallt vatten. Skulle de hunnit torka in, gnidas de efter sköljningen i kallt vatten med hett i vatten kokadt hvetekli.

Mot alla ansiktsskador är varm mjök ett universalmedel.

Medel mot spruckna händer är att blanda en tesked myrrha-extrakt i en tekopp varmt vatten. Blandningen omröres väl och händerna tvättas noga härmed.

Borax i tvättvattnet hindrar servietter och handdukar med kulörda bårder att falla.

Mörka halmhattar som tagit skada af damm och regn penslar man med benzoe-tinktur. Naturligtvis måste hattarne först borstas väl fria från löst damm.

Att tvätta svart crêpe. Skummad mjölk och lika mycket vatten tillsatt med litet lim uppkokas och däri blötes den smutsiga eller urblekta crêpen, hvar efter den pressas mellan händerna och drages till den är torr, då den ser ut som ny.

Kaffe, te och cacao. Förutom fast föda och vatten, hvilka äro nödvändiga för lifvets uppehälle, ingå ock i vår föda vissa ämnen, som, ehuru de ej direkt bidraga till näringen, dock äga sin stora betydelse och kunna räknas som njutningsmedel. Till dem höra kaffe, te och cacao.

Väl märkes, vid måttligt bruk af kaffe och te, dessa dryckers lifvande egenskaper, hvilka göra dem till förträffliga bundsförvandter under lifvets besvär och ansträngningar. De äro äfven verksamma hjälpmedel i kampen mot dryckenskapen.

Kaffebönan härstammar från Arabien och infördes år 1615 till Europa första gången.

Tebuskens blad hämtades första gången till Europa 1668, men hade då länge nyttjats i Kina. Båda innehålla lifgifvande ämnen (kaffe-in och te-in) hvilka i större kvantiteter äro giftiga, men i små doser verka lifvande på nervsystemet, utan efterföljande slapphet.

Äfven cacao hör räknas till njutningsmedlen, innehåller rikligt med fett, tillika med ägghvita och det lifvande teobrominet. Användes hos oss mindre än kaffe och te, (troligtvis emedan det ställer sig dyrare)

men förtjänar en allmännare spridning. Cacaobönan är fröet af cacaoträdet. Infördes till Europa första gången 1520 från Syd-Amerika, af spanjorer.

Det i handeln förekommande cacao-pulvret är särskildt beredt så att alla ohälsosamma beståndsdelar aflägsnats. Är en särdeles hälsosam dryck för barn, sjuka och nervösa personer.

Kak-chokoladen d. v. s. pulvret, blandadt med socker och vanilj samt formadt till kakor är hetsigt och lämpar sig ej för sjuka.

Margarin tillverkas i Sverige under offentlig kontroll och enligt det utlåtande Svenska Läkaresällskapet gaf margarinet, för några år sedan, är dess beredning sådan, att hvar och en med fullt förtroende kan använda detsamma.

Använd hellre margarin än billigt matsmör. Härsket smör är ett gift för magen.

ur Lotten Lagerstedts kokbok.

Svampar förekomma isynnerhet i stor mängd under eftersommaren och hösten. Till förvaring öfver vintern lämpa sig särdeles murklor, champignoner, rørsoppen, kantarellen och riskan. Alla dessa kunna förvaras torkade.

I så fall böra de plockas i torrt väder och skäras af, ej brytas. Trädas upp på trådar och torkas i luften eller på torkplåtar i lagom ugnsvärme. Kunna äfven saltas ner. Följande försigtighetsmått anbefalles och böra noga följas:

1. Använd aldrig någon misstänkt eller ej väl bekant svamp!
2. Ät blott små portioner, äfven af god svamp, innan du blir van vid svampanrättningen!

3. Akta dig att förvexla ofläckade flugsvampen med champignonen!
4. Förvexla icke den rodnande, hvitfläckiga skiflingen med den rödgula, hvitfläckiga, högst giftiga flugsvampen!
5. Låt ej de samlade goda svamparne ligga oanvända öfver timman!
6. Låt ej dina minderåriga barn utan tillsyn plocka eller äta svamp!

Flera planscher och böcker ha utgifvits för att sprida kännedom om våra ätliga och giftiga svampar, och bland dessa må nämnas:

Fries stora planschverk samt svampböcker af Lönnegren och Strömbom, de senare åtföljda af planscher.

Tio Hälsovårdsregler.

1. *Frisk luft dag och natt.*
2. *Rörelse är lif.*
3. *Måttlighet och enkelhet i mat och dryck.*
4. *Noggrann vård om huden och förnuftig härdning.*
5. *Dräkten får ej vara för varm eller för trång.*
6. *En hälsosam bostad.*
7. *Noggrann renlighet i allt.*
8. *Regelbundet, tråget arbete.*
9. *Ändamålsenlig hvila och förströelse.*
10. *Ett gagnrikt, på arbete, ädla gärningar och sann glädje rikt lif är slutmålet för all hälsovård.*

Små vinkar för sjukrummet.

1. Visa ditt medlidande för den sjuke i handling, ej blott i ord!
2. Haf omtanke för hvad han behöfver och sök förstå hans önskingar, så han ej behöfver uttala dessa.
3. Gif honom det bästa du kan, så väl hvad beträffar föda och dryck, rum och säng, som luft och värme. Derpå kan lif eller död bero.
4. Vädra ofta. Haf spjället öppet natt och dag.
5. Haf inga krukväxter eller blommor i rummet under natten.
6. Iakttag den största renlighet i vården om den sjukens kropp samt allt som omgifver honom.
7. Blanda sprit eller brännvin i tvättvattnet, så förkyles han ej, och torka honom väl med en mjuk och varm handduk.
8. Torka golvet med våt handduk, sopa ej torrt.
9. Gör allt så tyst som möjligt, men hviska ej hvarken i hans rum eller utanför. Gå ej på tå, men begagna ej knarrande skodon.
10. Iakttag noga läkarens föreskrifter.
11. Tillåt inga tröttande och pratsamma besök, blott sådana vänner, som kunna hjälpa dig att sköta den sjuke och hvilkas besök verka uppmuntrande och lugnande, böra få tillträde till sjukrummet.
12. Var själf lugn och hoppfull — och gör allt hvad på dig beror att den sjuke må bli frisk igen.

Innehåll.

Första Afdelningen:

Födelsedags- och Namnsdagsbok —

Andra Afdelningen:

	Sid.
Cacao	28
Fisktabell	23
Fågel och skogsvildt	24
Försäkringar.....	9
Geografiska uppgifter	10
Goda råd och rön.....	26
Grönsaker.....	25
Guld och silfverstämpel	14
Hälsovärdsregler	30
Järnvägsunderrättelser.....	7
Kaffe.....	28
Kontant och Kredit	13
Kostnaden för Sveriges undervisning.....	18
Kyrkliga förhållanden	17
<i>Margarin</i>	29
Metersystemet	12
Mynt (Svenskt).....	10
Mynttabellen	13
Postunderrättelser	1
Postsparbanken	8
Romerska siffror	12
Rotfrukter.....	25
Sjukrummet.....	31
Själfdeklaration	26
Sparsamhet	10
Statistik.....	19—22
Sveriges regenter.....	15
Svenska Statsrådet	16
„ Akademién	16
Svampar	29
Telefonunderrättelser	6
Telegramunderrättelser	4
Vildt.....	24

HUSMODRARI

Spara är lösan för
hvarje husmoder med en
begränsad hushålls-
penning!

Huru göra en verk-
ligt stor besparing?

Jö, användan i Er
hushåll!

PELLERINS,
GÖTEBORG, MARGARIN,
som är bäst, drygast och
billigast!